

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-160/1805/3666
Konu : Yazılı soru önergesi

09. / 05 / 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/03/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-52572 sayılı yazı,
b) 23/03/2012 tarihli ve 1189/2519 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/4506 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-160/1804/3665
Konu : Yazılı soru önergesi

09/05/2012

Sayın Emre KÖPRÜLÜ
Tekirdağ Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/4506 Esas Nolu yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- 1512 sayılı Noterlik Kanununun, "Noterlerin genel olarak yapacakları işler" kenar başlıklı 60. maddesinin altıncı fıkrasında, "Belgeleri bir dilden diğer dile veya bir yazıdan başka bir yazıya çevirmek";

"Çevirme İşlemi" kenar başlıklı 103. maddesinde;

"Bir dilden diğer dile veya bir yazıdan başka bir yazıya çevirme halinde, noter tarafından metnin altına bir şerh verilir.

Bu şerhin, noter yeminli tercüman kullanmışsa, tercümanın kimliğini ve adresini ihtiva etmesi ve altının, noter tarafından tarih yazılıp imzalanarak mühürlenmesi gereklidir";

B- Noterlik Kanunu Yönetmeliğinin "Çevirme işlemleri" kenar başlıklı 96. maddesinde;

"Belgelerin bir dilden diğer dile veya bir yazıdan başka bir yazıya çevrilmesine ve noterlikçe onaylanmasına çevirme işlemi denir.

Noterin, çevirmeyi yapanın o dili veya yazıyı doğru olarak bildiğine, diplomasını veya diğer belgelerini görerek veya diğer yollarla ve hiç bir tereddüde yer kalmayacak şekilde kanaat getirmesi gerekir.

Noterlik Kanununun 75 inci maddesinin son fıkrası gereğince noter tercümana Hukuk Yargılama Usulü Kanununa göre and içirir. Bunun bir tutanakla belgelendirilmesi zorunludur. Bu tutanakta tercümanın adı, soyadı, doğum tarihi, iş adresi, ev adresi, tahsil derecesi, hangi dil veya dilleri, hangi yazıyı bildiği, noterin çevirenin bu dil ve dilleri veya yazıyı bildiğine ne suretle kanı sahibi olduğu, yemin biçimi ve tutanağın tarihini gösterir tutanağın altı noter ve tercüman tarafından imzalanır.

Kendisine çevirme yaptırılan kimselerin yemin tutanakları noterlik dairesinde özel bir kartonda saklanır. Noter, kartonunda yemin tutanağı bulunmayan bir kimseye çevirme yaptıramaz.

Noter tarafından ilgisinden alınan çevirme ücretleri noterlik dairesinin gelirlerinden olup yevmiye defterine gelir olarak kaydedilir. Noterin çevirene ödediği parada dairenin giderlerindendir.

Çevirme ücreti hesaplanırken, çevrilmesi istenilen yazının sayfaları değil, çevirme yapıldıktan sonra noter tarafından yazdırılan değerli kâğıdın sayfa sayısı esas tutulacaktır.

Çevirme işleminin, ilgilinin bulunduğu yer noterliğinde yaptırılması mümkün

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

bulunmayan hallerde, o noterlik aracılığı ile başka bir yer noterliğinde çevirme yaptırılabilir. Bu takdirde, ilgiliden ayrıca aracılık ücreti de tahsil olunur";

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- Tercümanlara ödenen çevirme ücretleriyle ilgili olarak noterliklerdeki farklı uygulamaların tercümanlar ile noterler arasında sorun yaratması üzerine, uygulamada birliğin sağlanması ve tercümanlara verilecek ücretin netlik kazanması amacıyla, Bakanlığımızın da görüşü alınmak suretiyle Türkiye Noterler Birliğince 21/01/2010 tarihli ve 7 numaralı Genelge yayımlanmıştır. Genelgede, çevirme işlemleriyle ilgili olarak Noterlik Ücret Tarifesine göre tahakkuk eden çevirme ücretinin, ilgisinden tümüyle tahsil edilmesinden sonra, %50'sinin noterler tarafından tercümanlara ödeneceği ve bu miktarın gider olarak gösterileceği belirtilmiştir.

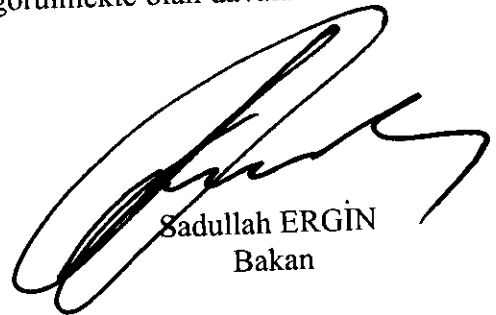
Buna göre, çevirisi yaptırılmak istenen belgenin vatandaş tarafından öncelikle noterliğe getirilmesi, noterin söz konusu belgeyi, Noterlik Kanununun 75. maddesinin son fıkrası gereğince, Hukuk Yargılama Usulü Kanununa göre and içirdiği tercümana, çeviri yapmak üzere iletmesi, yapılan çevirinin altına noter tarafından, 103. madde gereğince gerekli şerhin düşülerek işlem tamamlandıktan sonra, Noterlik Ücret Tarifesine göre tahakkuk eden çevirme ücretinin tamamı tahsil edilip bunun %50'sinin tercümana ödenmesi gerekmektedir.

Uygulamada, doğrudan notere gitmek yerine önce tercümana giderek tercüme yaptırılması halinde, tercümanlar, noterden bağımsız olarak yaptığı işin karşılığı bir ücreti vatandaştan tahsil etmekte, daha sonra gidilen noter ise, Noterlik Ücret Tarifesinin 4. maddesi gereğince ücret tahakkuk ettirmektedir. Oysa doğrudan notere müracaat halinde, tahakkuk ettirilecek ücretin yarısı, sözkonusu Genelge gereği tercümana ödeneceğinden ayrıca bir ücret ödenmesi söz konusu olmayacaktır.

Öte yandan, vatandaşın doğrudan notere müracaatı üzerine, noterlerce yemini mevcut olan bir tercümana gönderilmesi hâlinde, tercümanın, vatandaştan bağımsız ücret talebinde bulunması mevzuata aykırılık teşkil edecektir. İlgili noterin bu durumu bilmesi durumunda, tercümanı uyarması gerekmekte olup, ilgisiz kalması ya da tercümanın ayrı bir ücret istemesine göz yumması hâli noter açısından disiplin işlemi yapılmasını gerektirebilecektir. Bakanlığımıza bu yönde bir şikayetin yansması durumunda başvuru, disiplin yönünden gereğinin yapılması için derhal Türkiye Noterler Birliğine iletilecektir.

Bakanlığımıza bu husus ile ilgili olarak daha ziyade tercümanlardan (noterlik çevirme ücretlerinin %50 sinin ödendiğinden bahisle) şikayetler gelmiş olup hâlen, Türkiye Noterler Birliğinin bahse konu Genelgesinin iptali için açılan ve Danıştay 8. Dairesinin 2010/2465 Esas ve 2010/1352 Esas sayılı dosyalarında görülmekte olan davalar mevcuttur.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan